

Verbruik van gasolie voor verwarming door landbouwbedrijven

Reinoud Segers (CBS) en David Verhoog (LEI).

Gasolie wordt meestal gebruikt voor wegverkeer of mobiele werktuigen. In dat geval moet de brandstof aan een aantal kwaliteitseisen voldoen (Europese Brandstofkwaliteitsrichtlijn, 2009/30/EC). Gasolie kan echter ook gebruikt worden voor andere doeleinden, zoals verwarming. Dan geldt de kwaliteitsrichtlijn in principe niet.

De Nederlandse overheid moet de Europese Richtlijn vertalen in nationale wetgeving. Daarbij is het voor de overheid en het bedrijfsleven efficiënt om zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande wetgeving en daaruit voortvloeiende administratieve controlesystemen. Voor gasolie gaat het daarbij voornamelijk om de accijnswetgeving. In de accijnswetgeving wordt op dit moment geen onderscheid gemaakt tussen verbruik voor wegverkeer of mobiele werktuigen enerzijds en andere toepassingen anderzijds.

Om te kunnen beoordelen of het de moeite waard is om aparte regels te maken voor alternatieve gebruiksvormen van gasolie is het van belang om te weten hoeveel gasolie wordt gebruikt voor de verschillende alternatieve gebruiksvormen. Een van de alternatieve gebruiksvormen van gasolie is het verbruik voor verwarming door landbouwbedrijven.

CBS en LEI publiceren reeds informatie over het totale gasolieverbruik door de landbouw. Dit artikel beschrijft in hoeverre dit verbruik kan worden uitgesplitst naar verbruik in mobiele werktuigen (tractoren) en overig verbruik (verwarming). Alles bij elkaar schatten het CBS en het LEI, dat het verbruik van gasolie voor verwarming door de landbouw ligt tussen de 0,3 en 0,5 PJ.

Diesel in de land- en tuinbouw vooral door tractoren gebruikt

Gasolieverbruik in de landbouw komt voor in de vorm van diesel en in de vorm van huisbrandolie. Het verbruik van diesel komt op StatLine terug als verbruik van brandstoffen door tractoren. Aangenomen is dat alle diesel in tractoren wordt verbruikt. Huisbrandolie valt onder overige fossiele brandstoffen voor verwarming.

Het totale verbruik van diesel door landbouwbedrijven (exclusief de loonbedrijven) is ongeveer 10 PJ (tabel 1). De loonbedrijven gebruiken daarnaast nog ongeveer 4,5 PJ in mobiele werktuigen voor de landbouw, zo volgt uit een schatting op basis van gegevens van CUMELA Nederland (branchevereniging voor loonwerk in de landbouw en de bouw).

Verbruik van diesel en overige fossiele brandstoffen voor verwarming door landbouwbedrijven in 2008 (PJ)

	Brandstoffen voor tractoren (diesel)	Overige fossiele brandstoffen voor verwarming
Glastuinbouw	0,1	0,1
Openteeltbedrijven	3,3	0,3
Paddenstoelbedrijven	0,0	0,1
Graasdierbedrijven	5,1	0,1
Hokdierbedrijven	0,4	0,7
Combinatiebedrijven	1,2	0,3
Totaal	9,9	1,6

Bron: StatLine, LEI/CBS.

Uit de tabel volgt dat verreweg de meeste diesel wordt gebruikt door bedrijven met veel land: de open teeltbedrijven en de graasdierbedrijven. Bedrijven met weinig land, de glastuinbouw en de hokdierbedrijven gebruiken weinig diesel. Dit bevestigt het beeld dat de diesel in de land- en tuinbouw vooral door tractoren wordt gebruikt.

Gegevens uit deze tabel zijn gebaseerd op informatie uit het Bedrijven-Informatienet van het LEI. Het Informatienet bevat gegevens over de aankoop van energie van 1500 landbouwbedrijven. Het bevat geen informatie over de toepassing van energie.

Toch kan de informatie uit het Informatienet nog wel iets opleveren voor schatting van het verbruik voor verwarming: namelijk door na te gaan hoeveel diesel wordt gebruikt door hokdierbedrijven zonder land. Ongeveer 20 procent van de hokdierbedrijven heeft geen land. Het blijkt, uit analyse van nog niet gepubliceerde gegevens over 2009, dat hokdierbedrijven zonder land verantwoordelijk zijn voor 10 procent van het totale diesilverbruik van de hokdierbedrijven. Dat is dus 0,04 PJ. Een gedeelte van dit diesilverbruik kan echter gebruikt zijn voor transport over de weg of voor loonwerk uitgevoerd door de hokdierbedrijven. Aan de andere kant zijn er natuurlijk ook hokdierbedrijven met land die diesel voor verwarming gebruikt kunnen hebben. Op basis van de bovenstaande schatten CBS en LEI dat het verbruik van diesel voor verwarming door de hokdierbedrijven ligt tussen de 0,01 en 0,1 PJ.

Hokdierbedrijven hebben warmte nodig voor de verwarming van stallen. Graasdierbedrijven en open teeltbedrijven hebben minder warmte nodig. Het lijkt dus onwaarschijnlijk dat deze groepen bedrijven meer diesel verbruiken voor verwarming dan de hokdierbedrijven.

Verwarming door overige fossiele brandstoffen

Het informatienet van het LEI bevat ook gegevens over de samenstelling van de overige fossiele brandstoffen voor verwarming. Het gaat voornamelijk om propaan (gastanks voor bedrijven zonder aardgas aansluiting). Ongeveer 20 procent van de overige fossiele brandstoffen voor verwar-

Centraal Bureau voor de Statistiek

ming bestaat uit huisbrandolie. Dat is dus ongeveer 0,3 PJ (20 procent van 1,6 PJ).

Conclusie

Alles bij elkaar schatten het CBS en het LEI, dat het verbruik van gasolie door de landbouw voor verwarming ligt tussen de 0,3 en 0,5 PJ.